

Argumentenkaart Schaliegaswinning

Wat zijn voor Nederland de argumenten voor en tegen de winning van schaliegas?

Wat is schaliegas?
Schaliegas is aardgas dat "opgesloten" zit in kleisteenlagen (schalies) in de ondergrond. Deze lagen bevinden zich in Nederland meestal op meer dan twee kilometer diepte. Er zijn proefboringen nodig om te bekijken hoeveel gas er aanwezig is en of dit economisch rendabel gewonnen kan worden.

Deze kaart geeft een overzicht van de argumenten voor en tegen winning van schaliegas in Nederland. De argumenten voor en tegen proefboringen, anders dan als eerste stap in het winnings-proces, zijn buiten beschouwing gehouden. De kaart is tot stand gekomen op basis van literatuuronderzoek en twee denksessies met deskundigen vanuit verschillende achtergronden. Met dank aan alle deelnemers voor hun denkwerk.

Voor

Tegen

Energie

Schaliegaswinning draagt bij aan de energievoorziening van Nederland

- Schaliegas kan de dalende Nederlandse gasvoorraad en gasproductie (deels) compenseren.
- Schaliegas kan de benodigde energie leveren tijdens de transitie naar duurzame energie.
- Schaliegas kan pieken in de energievraag opvangen als levering van duurzame energie tekortschiet.
- Schaliegaswinning levert kennis die gebruikt kan worden voor andere energiewinning, zoals voor geothermie.

Milieu

Schaliegas is relatief milieuvriendelijk

- Verbranding van schaliegas levert per eenheid energie minder broeikasgas dan van steenkool en olie.
- Het directe alternatief, geïmporteerd (vloeibaar) aardgas, kan elders tot zwaardere milieuproblemen leiden.
- Nederland kan opgedane kennis inzetten voor milieuvriendelijke schaliegaswinning in het buitenland.

Veiligheid

Schaliegaswinning draagt bij aan veiligheid

- Schaliegaswinning maakt gebruik van bewezen technologie waardoor veiligheidsrisico's beperkt zijn.
- Schaliegaswinning kan leiden tot extra investeringen in het onderhoud van de gasinfrastructuur.

Economie

Schaliegaswinning levert Nederland geld op

- Het Rijk verdient als aandeelhouder aan de verkoop van schaliegas.
- Gasproducenten betalen het Rijk belasting over het gewonnen schaliegas.
- Het Nederlandse gastransportnetwerk wordt langer benut dus investeringen hierin renderen beter.
- Nederland kan de kennis en ervaring rond schaliegaswinning exporteren.
- Schaliegas geeft Nederland meer mogelijkheden om te handelen in gas (voorraad, in- en verkoop).

Schaliegaswinning vergroot de lokale economische bedrijvigheid

- Schaliegaswinning biedt ondernemingskansen voor lokale bedrijven.
- Schaliegaswinning leidt tot regionale werkgelegenheid.

Politiek

Schaliegaswinning versterkt de positie van de Nederland

- Schaliegas verkleint de politieke afhankelijkheid van Nederland van internationale energieleveranciers.
- Schaliegaswinning verkleint de kans dat Nederland betrokken raakt bij internationale conflicten rondom gas.

Schaliegaswinning brengt rust in het kernenergie debat

- Schaliegaswinning maakt (de bouw van) nieuwe kerncentrales in Nederland voorlopig onnodig.

Energie

Schaliegaswinning bemoeilijkt de overgang naar duurzame energie

- Financiering van schaliegaswinning verdringt financiering van duurzame energie.
- Schaliegaswinning stelt de noodzaak uit om over te schakelen op duurzame energie.
- Schaliegaswinning vergroot de gasafhankelijkheid en versterkt hiermee de lobbykracht van de gasindustrie.

Milieu

Schaliegaswinning schaadt het milieu

- Schaliegaswinning kan leiden tot grondwaterverontreiniging wat onder meer de drinkwaterkwaliteit schaadt.
- Schaliegaswinning heeft veel water nodig waardoor de grondwaterstand kan dalen.
- Schaliegaswinning noodzaakt tot veel transport, zoals van materialen en water, hetgeen het milieu belast.
- Boorputten die na winning achterblijven kunnen op termijn gaan lekken en zo het grondwater verontreinigen.

Schaliegaswinning beperkt de ruimte en ontsiert het landschap

- Schaliegaswinning beperkt de ondergrondse ruimte voor andere toepassingen, zoals voor geothermie.
- Schaliegaswinning heeft boorputten die het landschap ontsieren.

Veiligheid

Schaliegaswinning is gevaarlijk voor werknemers en omwonenden

- Schaliegaswinning brengt het risico van kleine aardbevingen en bodemdaling met zich mee.
- Schadelijke stoffen in de schalielaag kunnen naar de oppervlakte komen wat gezondheidsrisico's oplevert.
- Over de effecten van schaliegaswinning en effectieve maatregelen bij ongelukken is weinig kennis.
- Schaliegaswinning kan leiden tot ongelukken, bijvoorbeeld als gevolg van brandgevaarlijke gaslekken.

Economie

Schaliegaswinning kost veel geld en het is onduidelijk hoeveel het oplevert

- Proefboringen kosten de belastingbetaler geld omdat de Nederlandse staat hierin investeert.
- Het verontreinigde afvalwater kan alleen tegen zeer hoge kosten volledig gezuiverd worden.
- De complexiteit van de Nederlandse ondergrond vraagt om veel proefboringen wat veel geld kost.
- Het is onduidelijk hoeveel rendabel winbaar schaliegas er in Nederland beschikbaar is.

Politiek

Schaliegaswinning vereist aanpassing van bestaande wet- en regelgeving

- Proefboringen hebben mogelijk milieu-effecten, de Mijnbouwwet vereist geen inventarisatie hiervan.
- Het wettelijke toezicht is onvoldoende toegespitst op de specifieke techniek van schaliegaswinning.

Schaliegaswinning stuit op weerstand bij het publiek

- Materialtransport en boringen leiden tot hinder voor omwonenden.
- Omwonenden vrezen dat huizenprijzen in de omgeving van de boorputten dalen.
- Informatie over schaliegaswinning loopt erg uiteen, burgers weten niet wat ze kunnen geloven.
- Schaliegaswinning is een stap terug: grotere afhankelijkheid van gas in plaats van duurzame energie.
- Gasproducenten zijn weinig transparant wat wantrouwen opwekt bij het brede publiek.